

GÜVENLİK SORUŞTURMASI, BAZI NEDENLERLE GÖREVLERİNE SON VERİLEN KAMU PERSONELİ İLE KAMU GÖREVİNE ALINMAYANLARIN HAKLARININ GERİ VERİLMESİNE VE 1402 NUMARALI SIKIYÖNETİM KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN

Kanun Numarası : 4045
Kabul Tarihi : 26/10/1994
Yayımlandığı R.Gazete : Tarih : 3/11/1994 Sayı : 22100
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 34

Madde 1 – Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması; kamu kurum ve kuruluşlarında, yetkili olmayan kişilerin bilgi sahibi olmaları halinde devlet güvenliğinin, ulusal varlığın ve bütünlüğün, iç ve dış menfaatlerin zarar görebileceği veya tehlikeye düşebileceği bilgi ve belgelerin bulunduğu gizlilik dereceli birimler ile Genelkurmay Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, jandarma, emniyet, sahil güvenlik ve istihbarat teşkilatlarında çalıştırılacak kamu personeli ve ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde çalışacak personel hakkında yapılır. ⁽¹⁾

(Ek:18/10/2018-7148/29 md.) (İptal ikinci fıkra:Anayasa Mahkemesi'nin 19/2/2020 tarihli ve E.: 2018/163, K.: 2020/13 sayılı Kararı ile.)

Devletin güvenliğini, ulusun varlığını ve bütünlüğünü iç ve dış menfaatlerinin zarar görebileceği veya tehlikeye düşebileceği bilgi ve belgeler ile gizlilik dereceli kamu personeli ile meslek gruplarının tespiti, birim ve kısımların tanımlarının yapılması, güvenlik soruşturmasının ve arşiv araştırmasının usul ve esasları ile bunu yapacak merciler ve üst kademe yöneticilerinin kimler olduğu Cumhurbaşkanınca yürürlüğe konulacak yönetmelik ile düzenlenir. ⁽²⁾

Madde 2 – (13/5/1971 tarih ve 1402 sayılı Kanununun 2 nci maddesinin sekizinci fıkrasının değiştirilmesi ve maddeye fıkralar eklenmesi ile ilgili olup, yerine işlenmiştir.)

Geçici Madde 1 – (İptal: Anayasa Mahkemesi'nin 17/3/2004 tarihli ve E.: 2001/390, K.: 2004/35 sayılı Kararı ile.)⁽³⁾

Geçici Madde 2 – 1402 numaralı Sıkıyönetim Kanunu ile ek ve değişikliklerine göre 12.9.1980 tarihinden başlayarak sıkıyönetim komutanlıklarının istemleri üzerine, bölgelerinde genel güvenlik, asayiş veya kamu düzeni açısından çalışmalarını sakıncalı görülen veya hizmetlerinin yararlı olmaması nedeniyle bir daha kamu hizmetlerinde çalıştırılmamak üzere görevlerine son verilenler, ilk kez kamu görevine girdikleri tarihte bu görev için ilgili mevzuatında veya toplu

(1) 15/8/2017 tarihli ve 694 sayılı KHK'nin 87 nci maddesiyle, bu fıkroda yer alan "askeri, emniyet" ibaresi "Genelkurmay Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, jandarma, emniyet, sahil güvenlik" şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7078 sayılı Kanunun 83 üncü maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 119 uncu maddesiyle, bu fıkroda yer alan "Bakanlar Kurulu Kararı ile" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.

(3) Bu maddenin birinci cümlesi; Anayasa Mahkemesi'nin 24/5/1998 tarihli ve E.: 1997/29, K.: 1998/19 sayılı Kararı ile "kamu kurum ve kuruluşlarında açılan işçiliğe giriş sınavını kazanıp da, haklarında güvenlik soruşturması sonucunda sakıncalı olduğunun bildirilmesi nedeniyle işe alındıktan sonra işine son verilenler" yönünden iptal edilmiş olup daha sonra, Anayasa Mahkemesi'nin 30/4/2004 tarihli ve 25448 sayılı R.G.'de yayımlanan, 17/3/2004 tarihli ve E.:2001/390, K.:2004/35 sayılı Kararı ile bu maddenin; Birinci cümlesi "kamu görevlileri" yönünden, İptal Kararı nedeniyle tümüyle uygulama olanağını yitiren birinci cümlesi ile ikinci ve üçüncü cümleleri de 2949 sayılı Kanununun 29 uncu maddesinin ikinci fıkrası gereğince iptal edilmiş ve iptal hükmünün, kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasından başlayarak bir yıl sonra yürürlüğe girmesine karar verilmiştir.

iş sözleşmelerinde öngörülen nitelikleri yitirmemiş olmaları ve bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren altı ay içinde müracaatları halinde yaş koşulu aranmaksızın ve emeklilik yaş haddinin aşılmamış bulunması koşuluyla, görevlerine son verildikleri tarihte almakta oldukları aylık derecesine eşit derecenin aynı kademesinden, ayrıldıkları tarihteki eski görevlerine veya eşdeğer bir göreve, başvurma tarihinden itibaren en geç 60 gün içinde iade edilirler. Bu suretle göreve ve işe alınanlarla iade edilenlere, geçmişe yönelik olarak aylık ve diğer özlük hakları verilmez ve açıkta geçen süreleri değerlendirilmez.

Geçici Madde 3 – 3713 numaralı terörle mücadele Kanununun 23 üncü maddesi ile yürürlükten kaldırılan Türk Ceza Kanununun 140, 141, 142 ve 163 üncü maddeleri kapsamına giren fiillerden dolayı yargılanarak mahkûm olmaları nedeniyle görevlerine son verilen memurlar ve diğer kamu görevlileri ile toplu iş sözleşmesi hükümlerine göre iş sözleşmeleri feshedilmiş olan işçiler ilgili mevzuatında veya toplu iş sözleşmelerinde göreve ve işe alınma için öngörülen niteliklerin yitirilmemiş ve emeklilik yaş haddinin aşılmamış bulunması koşuluyla, kurumlarına bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren altı ay içinde müracaatları halinde, görevlerine son verildikleri tarihte almakta oldukları aylık derecesine eşit derecenin aynı kademesinden başlatılmak üzere, ayrıldıkları tarihteki eski görevlerine veya eşdeğer bir göreve başvurma tarihinden itibaren en geç 60 gün içinde iade edilirler. Mahkum olsun veya olmasın bu fiilleri nedeniyle verilmiş olan disiplin cezaları bütün sonuçlarıyla birlikte kaldırılır. Bu suretle göreve ve işe alınanlara geçmişe yönelik olarak aylık ve diğer özlük hakları verilmez ve açıkta geçen süreleri değerlendirilmez. Bu konu ile ilgili olarak yargıya intikal etmiş olanlardan henüz haklarındaki yargı kararı kesinleşmemiş olanlar hakkında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Geçici Madde 4 – Bu Kanuna dayalı olarak çıkartılacak yönetmelik uyarınca güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasına tabi olacaklar ile Kanunun 1 inci maddesi kapsamı dışında kalanların;

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış bulunan güvenlik soruşturması sonucunda ilgililerin dosyasına konulmuş olan ve mahkemelerce verilen cezalara ilişkin adli sicil kayıtları dışındaki kayıt ve fişler ilgilinin başvurusu aranmaksızın dosyadan çıkartılır.

Geçici Madde 5 – Bu Kanunun geçici madde hükümleri Türk Silahlı Kuvvetlerinde görevli asker ve sivil personel ile emniyet hizmetleri sınıfında bulunan personel hakkında uygulanmaz. Ancak, belirtilen personelin kendi kurumları dışındaki kamu kurum ve kuruluşlarında bu Kanunun yürürlüğünden itibaren altı ay içinde görev ve iş talep etmeleri halinde, bu talepleri bu Kanunun geçici 2 nci ve 3 üncü maddeleri kapsamı ile sınırlı olmak üzere Devlet Personel Başkanlığınca değerlendirilir.

Geçici Madde 6 – Bu Kanunun geçici maddelerinin uygulanması nedeniyle göreve veya işe başlatılması gereken personele ilişkin bilgilerin Devlet Personel Başkanlığına bildirilmesinden itibaren en geç kırkbeş gün içerisinde bu Başkanlığın teklifi üzerine ilgili personel kamu kurum ve kuruluşlarında durumlarına uygun boş kadro ve pozisyonlara atanırlar.

190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye tabi kuruluşlarda personelin durumuna uygun boş kadro bulunmaması halinde mevcut boş kadrolarda sınıf, unvan ve derece değişikliği yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Bu madde gereğince yapılacak kadro değişikliklerinde 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesinin son fıkrası hükmü uygulanmaz.

Geçici Madde 7 – Bu Kanunun öngördüğü yönetmelik altı ay içerisinde çıkarılır.

Yönetmelik hükümleri yürürlüğe girinceye kadar Bakanlar Kurulunun 8.3.1990 tarihli ve 1990-245 sayılı kararıyla yürürlüğe konulan Güvenlik Soruşturması Yönetmeliğinin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Madde 3 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 4 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**4045 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA
ANAYASA MAHKEMESİ İPTAL KARARLARININ
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR LİSTE**

Değiştiren Kanunun/KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	4045 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
KHK/694	1	25/8/2017
7078	1	8/3/2018
KHK/700	1	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte (9/7/2018)
7148	1	26/10/2018
Anayasa Mahkemesi'nin 19/2/2020 tarihli ve E.: 2018/163, K.: 2020/13 sayılı Kararı	1	28/4/2020